

**Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba,
příspěvková organizace**

STUDIJNÍ OPORA DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

PRŮVODCE DISTANČNÍM STUDIEM

ANTONÍN BALNAR

Ostrava 2006

Recenzent: Mgr. Jaroslava Fischerová

© Mgr. Antonín Balnar, PhD.

ISBN 80-903647-8-0

Obsah opory

Obsah opory	5
Úvod	7
1 Systém středního vzdělávání distanční formou v ČR	9
1.1 Co je distanční studium?	10
1.2 Další důležité poznatky ze školského zákona	12
2 Distanční vzdělávání na Wichterlovu gymnáziu.....	14
2.1 Zahájení studia	14
2.2 Průběh studia	15
2.3 Učební plán	17
2.4 Ukončení studia	18
3 Moduly učebního plánu	19
3.1 Opory distanční formy studia	21
3.2 Český jazyk a literatura	24
3.3 Cizí jazyk.....	26
3.4 Základy společenských věd	26
3.5 Dějepis	28
3.6 Zeměpis	30
3.7 Matematika	30
3.8 Fyzika.....	34
3.9 Chemie.....	36
3.10 Biologie	38
3.11 Informatika a výpočetní technika.....	39
4 Logistika, Marketing a management.....	40
Literatura	41
Závěr	42
Poznámky.....	43

Úvod

V Moravskoslezském kraji je podobně jako v celé České republice jen několik středních škol, které veřejnosti nabízí distanční formu studia. Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace (dříve Gymnázium, Ostrava-Poruba, Čs. exilu 669) umožňuje jako jedno z mála gymnázií v České republice získat úplné střední vzdělání distanční formou. Od školního roku 2005/2006 máme akreditován studijní obor

79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné.

Rádi bychom využili naše bohaté zkušenosti, protože jsme v minulých letech vzdělávali externí formou studia, a vynikající vazby s univerzitami v regionu (Ostravská univerzita, Vysoká škola báňská – Technická univerzita, Masarykova univerzita Brno) a v budoucnu nabídlí možnost studia širšímu okruhu uchazečů nejen z celého Moravskoslezského kraje.

Mezi základní principy distančního vzdělávání patří individualizace, flexibilita, samostatnost a multimediálnost. Všechna uvedená pravidla máme předpoklady úspěšně rozvíjet a připravit.

Distanční forma studia umožňuje získat středoškolský stupeň vzdělání všem, kteří v minulosti nemohli nebo nechtěli na střední škole (gymnáziu) studovat. Přesto oblast středoškolského distančního (dříve externího) studia není v České republice rozvinutá. Ani Národní centrum distančního studia (ustanovené v roce 1995) doposud výrazněji s možností distančního studia na střední škole nepočítá. Dle našeho názoru zde existuje nevyplněný segment v nabídce vzdělávání, avšak veřejná zakázka ze strany společnosti zde jednoznačně existuje.

Rozhodli jste se doplnit si střední vzdělání, a to je vždy obtížnější, než studovat v denní formě studia. Každý student má před sebou nejen studijní úkoly, ale musí se starat o rodinu a docházet do zaměstnání. Učitelé na Wichterlově gymnáziu si Vaší odvahy a snahy váží a vždy se budeme snažit maximálně Vám vycházet vstříc. Zároveň doufáme, že Vás první studijní neúspěchy (pokud se dostaví) nezlomí a vždy najdete dostatek síly a píce, aby Vaše úsilí bylo na konci úspěšné!

Autor

Po prostudování opory budete znát:

- pravidla a organizaci distančního studia;
- základní terminologii;
- obsah tutoriálů, moduly a tematický plán studia;
- možnosti konzultací pomocí ICT s vyučujícími;
- co Vás čeká v případě studijních problémů a jaké jsou možnosti jejich řešení.

Po prostudování opory budete schopni:

- organizovat si vlastní studium dle svých specifických potřeb;
- vyhledat v legislativě základní informace o studiu;
- zvolit potřebné učební texty pro studium;
- řešit základní problémy související se studiem;
- zvolit optimální komunikační prostředky a jejich frekvenci pro konzultace s přidělenými tutory.

1 Systém středního vzdělávání distanční formou v ČR

V této kapitole se dozvíte:

- π podrobnosti o distančním vzdělávání na středních školách v České republice;
- π které legislativní předpisy distanční studium upravují;
- π nejdůležitější myšlenky školského zákona;
- π základní pojmy, termíny a principy, se kterými se budete v průběhu celého studia setkávat.

Klíčová slova kapitoly: školský zákon; distanční forma studia; práva a povinnosti studenta.

Čas potřebný pro prostudování kapitoly: 0,5 hod

Průvodce

Všech mých žáků si vážím a děkuji jim za důvěru, kterou nám oni a jejich rodiče dali. U studentů distanční formy to platí ještě víc. Uvědomuji si, že to jsou dospělí lidé, kteří chodí do zaměstnání a mají své rodiny, o které se musí starat. I proto se Vám snažíme maximálně při studiu pomáhat. Věřím, že k úspěšnému zvládnutí Wichterlova gymnázia Vám pomůže i tato opora!

Distanční studium na středních školách se v České republice realizuje od roku 2005. Dříve bylo možné doplnit si vzdělávání pouze externě nebo dálkově. Novou formu studia zavádí **zákon číslo 561/2004 Sb. ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění zákonů č. 383/2005 Sb. a č. 161/2006 Sb. (tj. zákon o pohybu cizinců)**. Zkráceně se hovoří o školském zákonu [1].

*zákon
561/2004 Sb. -
školský zákon*

V Moravskoslezském kraji je podobně jako v celé České republice jen několik středních škol, které veřejnosti distanční formu vzdělávání nabízí. Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace umožňuje, jako jedno z mála gymnázií v České republice, získat úplné střední vzdělání distanční formou. Od školního roku 2005/2006 máme akreditován obor **79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné**.

Průvodce

Seznam literatury je ve všech publikacích uváděn na konci a v textu jsou pouze odkazy. Zákon 561 z roku 2004 je ale pro každého ředitele, učitele i studenta natolik důležitý, že uvádím celou citaci už na začátku první kapitoly. Školský zákon totiž popisuje celý průběh studia: od přijímacího řízení, přes opravné a rozdílové zkoušky, práva a povinnosti žáků a studentů až po organizaci maturitních zkoušek. Úplné znění je ke stažení na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky www.msmt.cz.

Zákon podepsali prezident, premiér i předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Tím byl v době přijetí Lubomír Zaorálek – absolvent našeho

Další předpisy, které popisují průběh studia, jeho organizaci, jsou spíše určeny pro zaměstnance škol. Patří mezi ně vyhlášky o organizaci školního roku, maturitních zkoušek atd.

Distanční studium je určeno pro dospělé občany starší osmnácti let, kteří si z nějakého důvodu snaží doplnit vzdělání. V žádném případě by tato forma studia neměla být dostupná mladším žákům, pro které je jedinou ideální formou forma denní. Distanční studium je stejně jako večerní a dálkové určeno pro zaměstnance (nebo např. ženy na mateřské dovolené). Specifické možnosti studia „náctiletých“ lze po dohodě s ředitelem školy upravit individuálním studijním plánem nebo kombinovanou formou studia.

1.1 Co je distanční studium?

Formy vzdělávání jsou definovány v bodu 2 § 25 školského zákona [1]. Distanční vzdělávání potom konkrétně písmeno d:

„(2) Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) denní formou vzdělávání výuka organizovaná pravidelně každý den v pětidenním vyučovacím týdnu v průběhu školního roku,
- b) večerní formou vzdělávání výuka organizovaná pravidelně několikrát v týdnu v rozsahu 10 až 18 hodin týdně v průběhu školního roku, zpravidla v odpoledních a večerních hodinách,

c) *dálkovou formou vzdělávání samostatné studium spojené s konzultacemi v rozsahu 200 až 220 konzultačních hodin ve školním roce,*

d) *distanční formou vzdělávání samostatné studium uskutečňované převážně nebo zcela prostřednictvím informačních technologií, popřípadě spojené s individuálními konzultacemi,*

e) *kombinovanou formou vzdělávání střídání denní a jiné formy vzdělávání stanovené tímto zákonem.“*

Z uvedeného vyplývá, že studenti i pedagogové by zcela jednoznačně měli upřednostňovat moderní informační a komunikační technologie nad klasickými formami výuky. V praxi to znamená, že student by se měl se svým vyučujícím daného předmětu setkat na vstupním tutoriálu (*viz kapitola 2.1 Zahájení studia*), kde se seznámí s obsahem, požadovanými výstupy včetně rozsahu vědomostí a dovedností a doporučenou literaturou. V průběhu každého pololetí by měl mít student možnost individuálních konzultací. V ročním plánu na Wichterlově gymnáziu počítáme obvykle se čtyřmi konzultacemi ve školním roce. Individuální schůzky mimo tyto předem určené termíny si je ale pochopitelně možné po vzájemné domluvě naplánovat taky. Konzultace by ale neměly převažovat nad kontakty prostřednictvím ICT. Konzultace nepředstavují přednášky daného učiva, ale vysvětlení konkrétních samostatných problémů!

Většinu drobných problémů a konkrétních dotazů by ale studenti měli adresovat prostřednictvím elektronické pošty (pedagogové našeho gymnázia mají e-mailové adresy zpravidla ve formátu prijmeni@gym669ova.cz). Vysoké školy, které mají stovky distančních studentů (v posledních letech začíná na některých vysokých školách počet distančních studentů převažovat nad počtem studentů denní formy), vytváří speciální internetové aplikace pro distanční studenty. Při nižším počtu studentů je ale komunikace prostřednictvím e-mailů dostačující.

Uvedený paragraf školského zákona v dalších bodech stanoví:

- π délka distančního studia může být nejvýše o jeden rok delší než délka denní formy studia (tj. 4+1 rok);
- π **vzdělání dosažené ve všech formách vzdělávání je rovnocenné.**

1.2 Další důležité poznatky ze školského zákona

Studenty střední školy se mohou stát všichni občané států Evropské unie (všichni musí mít stejný přístup ke vzdělání jako občané České republiky). Občané ostatních zemí musí prokázat řediteli školy oprávněnost svého pobytu na území ČR.

Práva a povinnosti žáků, studentů a zákonných zástupců nezletilých žáků jsou definovány v paragrafech 21 a 22 školského zákona [1].

Distanční studenti tak mají právo:

- π na vzdělávání a školské služby podle tohoto zákona;
- π na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání,
- π volit a být voleni do školské rady a do samostatných orgánů žáků a studentů;
- π vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání;
- π na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání podle tohoto zákona.

V průběhu středního vzdělávání se dále umožňuje přestup do jiné střední školy, změna oboru vzdělání, přerušení vzdělávání, opakování ročníku a uznání předchozího vzdělání, a to na základě písemné žádosti.

Přerušení studia a opakování ročníku blíže popisují body 5 a 7 paragrafu 66 školského zákona [1]: „Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku, přerušit vzdělávání, a to na dobu nejvýše dvou let. Po dobu přerušení vzdělávání žák není žákem této školy. Po uplynutí doby přerušení vzdělávání pokračuje žák v tom ročníku, ve kterém bylo vzdělávání přerušeno, popřípadě se souhlasem ředitele školy ve vyšším ročníku, prokáže-li odpovídající znalosti. Ředitel školy na žádost ukončí přerušení vzdělávání i před uplynutím doby přerušení, nebrání-li tomu závažné důvody.“

„Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a který na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit opakování

přerušení studia

opakování ročníku

ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti;...”

Průvodce

Stává se, že žáci denní formy studia mají se zvládnutím naší školy problémy, a proto se zvyšuje jejich absence ve škole a následně se objevují i jiné (často kázeňské) problémy. V případě, že zákonní zástupci nechtějí v nižších ročnících vyslyšet dobře míněné rady vedení školy a žák se trápí až do vyšších ročníků, často nakonec rodiče (nebo samotný již zletilý žák) požádá o přestup na distanční formu studia. **Podle bodu 3 paragrafu 21 mají však na informace o studiu nárok i osoby plnící vůči studentovi vyživovací povinnost!** A to i v případě, že studentovi (nebo žákovi u denní formy vzdělávání) bylo osmnáct let...

Část studentů distanční formy studia si totiž nepřeje, aby jejich okolí bylo o jejich „nestudování“ informováno a zabírají tak místo těm, kteří mají o studium skutečný zájem.

V paragrafu 22 jsou zase definovány povinnosti. Pro studenty distanční formy z něj především vyplývá:

- π distanční studenti jsou povinni dokládat škole důvody své nepřítomnosti na dohodnutých termínech zkoušek, škola má právo vyžadovat potvrzení lékaře;
- π studenti musí školu informovat o změnách zdravotní způsobilosti a osobních údajů, mají-li tyto informace na studium vliv.

2 Distanční vzdělávání na Wichterlovu gymnáziu

V této kapitole se dozvíte:

- π jaký je učební plán pro distanční formu vzdělávání na Wichterlově gymnáziu;
- π organizaci distanční formy studia;
- π základní pravidla a termíny pro distanční formu studia;

Klíčová slova kapitoly: učební plán; předmět; modul; zkouška; zahájení studia, ukončení studia.

Čas potřebný pro prostudování kapitoly: 1,5 hod

Průvodce

Část studentů si bohužel plete distanční studium a prázdniny. V okamžiku, kdy se jim začnou blížit termíny zkoušek, zjistí, že nejsou připraveni a už se ani o úspěšné zvládnutí nepokusí. Ukončí studium nebo žádají přerušení studia. Následně ale třeba zjistí, že na přerušení nemají nárok! Proto doporučuji přečíst si tuto kapitolu pečlivě. Předědte tak mnoha budoucím zbytečným problémům.

2.1 Zahájení studia

Přijímací řízení popisuje paragraf 60 školského zákona [1]. Pro studium na střední škole lze přijmout jen toho uchazeče, který splnil povinnou školní docházku. Uchazeč musí podat přihlášku ke vzdělávání ve střední škole řediteli Wichterlova gymnázia, a to na předepsaném tiskopisu a v termínu stanoveném vyhláškou. Ta stanovuje termín pro podání přihlášky pro distanční formu studia na 20. března.

Podle stejného předpisu vyhlašuje ředitel školy přijímací řízení, v jehož rámci se může rozhodnout pro konání přijímací zkoušky. Pokud ředitel školy rozhodne, že se přijímací zkouška nekoná, informuje o tom uchazeče bez zbytečného odkladu. Ředitel tedy může rozhodnout o přijetí uchazeče bez konání přijímací zkoušky podle jiných kritérií, například podle prospěchu na

základní škole atd.! Kritéria ale musí být pro všechny uchazeče jednotná a ředitel je musí zveřejnit vždy do konce měsíce března.

Ředitel školy odešle rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí uchazeči do 7 dnů po konání přijímací zkoušky nebo ode dne rozhodnutí, pokud se přijímací zkouška nekoná, nejdříve však v den konání přijímací zkoušky. Odvolání lze doručit řediteli školy do osmi dnů od obdržení rozhodnutí o nepřijetí. Ředitel odvolání předává krajskému úřadu i se svým stanoviskem. V odvolání musí být uvedeno, čeho se týká.

Pokud není naplněna kapacita oboru, **může** ředitel vyhlásit další kolo přijímacího řízení.

2.2 Průběh studia

Na začátku každého školního roku absolvují studenti povinný vstupní tutoriál. Tutoriál je chápán jako setkání s pedagogy, kteří je budou v daném školním roce vést. Studentům je doporučena literatura a studijní texty, pedagogové jim sdělí, jaké jsou očekávané výstupy v každém pololetí, jaký bude průběh zkoušek, zodpoví případné dotazy a předají na sebe kontakty.

Studenti jsou dále seznámeni s termíny konzultací, které jsou uvedeny v ročním plánu.

Počet modulů (tj. předmětů) se v jednotlivých ročnících studia liší (viz následující kapitola). V prvním ročníku absolvují studenti v každém pololetí šest zkoušek, ve druhém sedm a ve třetím a čtvrtém shodně po devíti zkouškách. Termín zkoušky si domlouvají studenti s pedagogem po vzájemné dohodě sami. Zkoušky jsou komisionální. Komisi tvoří předseda, místopředseda, zkoušející (vše pedagogové školy) a student. Zkoušky za první pololetí by měly být vykonány do konce ledna a s jejich skládáním může student začít ihned na začátku školního roku.

*zkoušky -
první pololetí*

Průvodce

Pokud některou zkoušku v prvním pololetí nestihnete absolvovat, můžete ji složit později. Nezapomeňte ale, že ve druhém pololetí na Vás čeká ještě jedna. Bude-li Váš výkon u zkoušky v prvním pololetí ohodnocen stupněm *nedostatečný*, budete na konci školního roku skládat zkoušku za obě pololetí současně. Totéž Vás čeká, nedostavíte-li se k nahlášené zkoušce bez omluvy nebo si termín zkoušky v prvním pololetí nedomluvíte vůbec!

*neúspěšné
zkoušky
v prvním
pololetí*

Zkoušky ve druhém pololetí musí být složeny do konce června. Pokud jste z některého předmětu hodnocen stupněm nedostatečný, vykonáte zpravidla poslední týden v srpnu opravou komisionální zkoušku. Nedostavíte-li se na ni bez řádné omluvy, neprospěl jste. *zkoušky - druhé pololetí*

Nevykonáte-li do konce června řádnou zkoušku, bude Vám stanoven termín náhradní, a to nejpozději do konce září následujícího školního roku. Nebudete-li hodnoceni ani v tomto termínu, neprospěl jste [1].

Bližší se o hodnocení a nutných termínech dočtete v paragrafu 69 školského zákona!

Průvodce

Pokud nepostoupíte do vyššího ročníku, přestáváte být žákem školy posledním dnem příslušného školního roku nebo po tomto dni dnem následujícím po dni, kdy jste nevykonal opravnou zkoušku, anebo dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o nepovolení opakování ročníku.

neúspěšné zkoušky ve druhém pololetí

2.3 Učební plán

Ve školním roce 2005/2006 jsme Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy předložili následující čtyřletý učební plán pro distanční formu studia. MŠMT návrh vedení Gymnázia, Ostrava-Poruba, Čs. exilu 669, příspěvkové organizace (od 1. září 2006 Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace) bez připomínek schválilo. S tímto učebním plánem počítáme v nezměněné podobě i do dalších let.

Učební plán

Název školy: Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, p. o.

Název oboru: 79-41-K Gymnázium
79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné

Forma studia: distanční

Předmět	Povinné moduly pro distanční studium (označení „A“)				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	celkem
Český jazyk a literatura	A	A	A	A	4
Cizí jazyk	A	A	A	A	4
Základy společenských věd	-	-	A	A	2
Dějepis	A	A	A	A	4
Zeměpis	-	-	A	A	2
Matematika	A	A	A	A	4
Fyzika	A	A	A	A	4
Chemie	-	A	A	A	3
Biologie	-	A	A	A	3
Informatika a výpočetní technika	A	-	-	-	1
Počet modulů v obou pololetích daného ročníku	6	7	9	9	31

Poznámky k učebnímu plánu:

- Cizí jazyk se organizuje podle volby studenta z nabídky jazyka anglického, francouzského, německého a ruského. Doporučuje se pokračovat v jazyku, který student absolvoval při předchozím studiu.
- Obsah a rozsah výuky se realizuje podle učebních osnov MŠMT ČR č.j. 20596/1999-22 ze dne 5. 5. 1992.

2.4 Ukončení studia

Vaše studium je ukončeno maturitní zkouškou. Po jejím úspěšném složení dostanete maturitní vysvědčení. Maturitní zkoušku můžete složit až v případě, kdy máte složeny všechny dílčí zkoušky ve všech modulech a uzavřeny všechny ročníky studia.

Termín konání maturitní zkoušky je stejný, jako u žáků denní formy studia – nejdříve ve druhém úplném týdnu v květnu. Stejný je i průběh - nejprve Vás čeká v předstihu několika týdnů písemná maturitní zkouška z českého jazyka a literatury. Výstupem z ní bude slohová práce. Na výběr budete mít čtyři témata. Písemná maturitní zkouška z českého jazyka a literatury bude klasifikována a k jejímu hodnocení musí být u ústní maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury přihlíženo minimálně jednou třetinou [2].

Ústní maturitní zkoušky se od školního roku 2007/2008 budou skládat ze dvou částí. První část bude tzv. státní a budou v ní povinné moduly (český jazyk, cizí jazyk) a volitelné moduly (přírodovědný základ, matematický základ, společenskovední základ, ...). Všichni žáci a studenti na středních školách v České republice ji budou skládat současně.

Po státní maturitě bude následovat druhá část zkoušek - školní maturita, o její podobě rozhoduje ředitel školy.

Student přestává být studentem školy dnem následujícím po dni úspěšného složení maturitní zkoušky.

3 Moduly učebního plánu

V této kapitole se dozvíte:

- π jaký je obsah jednotlivých modulů distanční formy vzdělávání;
- π co to jsou opory distančního studia a jak s oporami pracovat;
- π které opory distančního studia vytvořené pedagogy Wichterlova gymnázia, Ostrava-Poruba máte k dispozici a jaký je jejich obsah.

Klíčová slova kapitoly: *opora distanční formy studia, modul; průvodce studiem; ikony.*

Čas potřebný pro prostudování kapitoly: 1,5 hod

Průvodce

Žáci denní formy vzdělávání mají ve srovnání s Vámi jednu ohromnou výhodu (i když to tak pochopitelně necítí) – jsou každý den v kontaktu se svými učiteli. Proto si mnoho věcí zapamatují ve škole a mohou průběžně své problémy konzultovat. Učitel někdy opakuje mnohokrát různá pravidla a postupy. Studenti distanční formy ale musí vše „objevovat“ sami a bohužel jejich „objevy“ nejsou vždy správné. Proto doporučuji studovat nejen z doporučené literatury, ale i z opor (viz níže).

Každý **modul**, též předmět, který je zapsán v učebním plánu pro distanční formu studia, je v každém pololetí ukončen zkouškou (viz kapitola 2). Protože Vaše studium je všeobecné, čekají vás moduly humanitní i přírodovědné. Každý modul vyžaduje po studentovi jiný přístup, uplatňují se jiné mozkové operace a jiné jsou i návyky studentů z předcházejícího studia.

Proto jsme se na Wichterlově gymnáziu rozhodli, že vytvoříme série pomocných učebních textů, které se pro distanční formu nazývají **opory**. Jejich struktura se liší od klasických učebnic, čítanek i sbírek příkladů. Abyste se v oporách lépe orientovali, prostudujte si pečlivě následující kapitolu.

Dále se u vyučujících informujte o doporučené studijní literatuře!

Obsahově odpovídá náplň distančního studia studiu denní formy a cíle výuky jsou definovány ve školském vzdělávacím programu. K jejich naplnění budete

využívat stejné učebnice, učební texty a další literaturu (včetně dalších informačních zdrojů) jako žáci vyššího gymnázia. Protože kontakt s vyučujícím není tak frekventovaný, mají studenti distanční formy často problémy s pochopením učiva a s praktickými dovednostmi, jako jsou výpočty, grafy, samostatná práce s tabulkami a obecně s informacemi atd. Proto jsme pro Vás v letech 2005 a 2006 připravili dvě série opor, které by vám měly při studiu výrazně pomáhat (viz kapitola 3.1 *Opor distanční formy studia*).

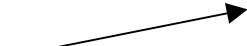
3.1 Opory distanční formy studia

Opory recenzovali učitelé Ostravské univerzity a hodnotili je po metodické, odborné i distanční stránce velmi kladně – rádi by je používali i oni na vysoké škole. Všichni studenti distanční formy studia mají k dispozici v elektronické podobě tyto tituly:

Jazyk český	<i>Komentovaná antologie slohových útvarů</i>
Matematika	<i>Řešení planimetrických konstrukčních úloh</i> <i>Řešení planimetrických úloh – Konstrukční a početní úlohy</i> <i>Základní pravidla výpočtu matematických úloh. Algebraické úlohy.</i> <i>Základní pravidla výpočtu matematických úloh. Rovnice a nerovnice.</i>
Fyzika	<i>Řešení fyzikálních úloh</i>
Chemie	<i>Chemické názvosloví a základní chemické výpočty</i> <i>Názvosloví a základní chemické reakce v organické chemii</i>
Informatika a výpočetní technika	<i>Formální úprava textu</i>
Dějepis	<i>Vybrané kapitoly z dějepisu</i>

Dále mají studenti k dispozici oporu *Průvodce distančním studiem*.

Opory jsou volně ke stažení na stránkách www.gym669ova.cz, takže s nimi mohou zdarma pracovat všichni zájemci z řad široké veřejnosti! V tištěné podobě jsou opory k dispozici jako povinné výtisky v knihovnách. Blíže jsou opory popsány v následujících kapitolách, které se věnují konkrétním modulům. Opora je specifický studijní materiál, který se svou strukturou snaží maximálně stírat rozdíly v přístupu k informacím denních a distančních studentů a žáků. Mnoha odlišností jste si určitě všimli už na první pohled:

- π V oporách je mnoho místa na vpisování **poznámek**. Některé z nich Vám *poznámky* autor často sám předepisuje na pravé straně vedle textu.
- π Každá kapitola obsahuje **seznam klíčových slov**, předem jsou definovány dílčí cíle, **co se po prostudování kapitoly dozvíte** a na závěr je vždy **shrnutí**. Aby Vaše práce byla efektivní, autor vždy uvádí **čas potřebný pro prostudování kapitoly**.

π

Průvodce

Velmi prospěšný je **průvodce studiem**. Průvodci jsou opticky odlišeni od ostatního textu a autor, zde nyní tedy já, v nich zcela neformální cestou vysvětluje své myšlenky. Chápete?

- π Opory by dále měly obsahovat maximum komentovaných obrázků, grafů a diagramů. Říká se, že jeden obrázek vydá za tisíce slov.
- π Všechny specifické části opor jsou vizuálně odlišeny od textu ikonami. Naučíte-li se dobře vnímat význam ikon, Vaše práce se zrychlí a s oporou se Vám bude dobře pracovat.

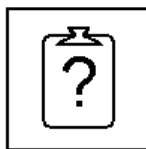
Všechny opory vytvořené na Wichterlově gymnáziu v rámci projektů SIPVZ v roce 2005 i 2006 mají jednotnou grafickou úpravu:

Průvodce studiem může být umístěn kdekoliv v textu. Pomáhá studentovi pochopit problém. Často na příkladech.

Kontrolní otázky bývají umístěny na koncích kapitol a podkapitol. Neumíte-li na ně odpovědět, vraťte se ve studiu zpět!

Úlohy rovněž následují po podkapitole. U každé úlohy je uvedeno číslo stránky, kde je správné řešení.

Řešená úloha se může vyskytovat kdekoliv v textu. Autor se v ní snaží okamžitě v praxi ukázat předchozí teoretický poznatek.

Klíčová slova jsou vždy na začátku kapitoly.

Výsledky úloh.

Shrnutí kapitoly je na jejím konci. Autor se v něm snaží popsat to nejdůležitější, co jste se měli v kapitole dozvědět.

Korespondenční úkoly jsou využívány spíše v oporách vysokých škol. Studenti si vybírají z několika úkolů, vypracují je a zašlou svému tutorovi.

3.2 Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura je nejdůležitější předmět, který Vás v průběhu studia čeká. Celkem musíte úspěšně vykonat osm dílčích zkoušek a poté následuje povinná maturitní zkouška (písemná i ústní).

Pro úspěšné zvládnutí musíte umět nejen gramatiku, ale musíte zvládnout i základní slohové útvary (k písemné maturitní zkoušce) a musíte mít přehled o světové i české literatuře.

Průvodce

Tematické celky uvedené u každého předmětu na tomto místě jsou vypsány z učebních plánů pro denní formu vzdělávání. Pro distanční formu se náplň jednotlivých pololetí může lišit například v pořadí tematických celků podle potřeb vyučujícího atd., proto před každým pololetím doporučuji kontaktovat svého učitele a informovat se o obsahu následující zkoušky!

Tematické celky:

1. ročník, 1. pololetí:

Literatura: antická literatura; středověká literatura; neevropské (orientální) literatury; literatura v době husitské.

Český jazyk a sloh: metody studia; úvod do stylistiky; zvuková stránka jazyka; grafická stránka jazyka.

1. ročník, 2. pololetí:

Literatura: renesanční literatura; období protireformace a baroka; klasicismus a osvícenství; preromantismus; 1. a 2. fáze českého národního obrození.

Český jazyk a sloh: běžná jazyková komunikace; slohové útvary (vypravování, popis a charakteristika).

2. ročník, 1. pololetí:

Literatura: národní obrození; romantismus a počátky realismu v české literatuře.

Český jazyk a sloh: lingvistika (morfologie a lexikologie); slohové útvary (odborný styl - odborný popis, výklad).

2. ročník, 2. pololetí:

Literatura: májovci; generace ručovsko-lumírovská; Realismus; nové směry konce 19. století ve světové literatuře.

Český jazyk a sloh: slohové útvary (úvaha); praktický řečnický výcvik.

3. ročník, 1. pololetí:

Literatura: prokletí básníci; symbolismus; dekadence; impresionismus; světová literatura 1. poloviny 20. století; česká literatura 1. poloviny 20. století.

Český jazyk a sloh: větná skladba; slohové útvary (publicistický styl a publicistické žánry).

3. ročník, 2. pololetí:

Literatura: světová poezie 1. poloviny 19. století; česká poezie 1. poloviny 20. století; meziválečné drama; česká literatura za okupace.

Český jazyk a sloh: skladba souvětí; slohové útvary (úvaha); praktický řečnický výcvik.

4. ročník, 1. pololetí:

Literatura: světová literatura po roce 1945; konec války a osvobození v české literatuře; literatura po únoru 1948; literatura let 1956-1968.

Český jazyk a sloh: slohové útvary (charakteristika, výklad, mluvený odborný referát).

4. ročník, 2. pololetí:

Literatura: období normalizace a literatura; literatura po listopadu 1989.

Český jazyk a sloh: jazyková kultura; vývojové tendence spisovného jazyka.

Opora pro distanční formu vzdělávání:

Autor: Mgr. Lukáš Průša

Název: ***Komentovaná antologie slohových útvarů***

Anotace: Opora se věnuje základním slohovým útvarům a pomocí ukázek vysvětluje rozdíly mezi nimi. Studenti distanční formy vzdělávání mají omezené možnosti, jak se v dané problematice lépe zorientovat a připravit k písemné maturitní zkoušce.

Opora je ke stažení na webových stránkách gymnázia www.gym669ova.cz.

3.3 Cizí jazyk

Každý student distanční formy vzdělávání si musí zvolit jeden cizí jazyk, ze kterého složí stejně jako z českého jazyka a literatury celkem osm dílčích zkoušek a poté z něj bude maturovat.

Na začátku studia máte výběr ze čtyř živých jazyků: anglického, francouzského, německého a ruského jazyka. *Změnit jazyk v průběhu studia je možné jen po složení rozdílové zkoušky.*

Tematické celky nutné k prostudování na jednotlivé zkoušky se u daných jazyků liší. Společné ale je, že studenti musí zvládnout jazyk na odpovídající úrovni písemnou i ústní formou, musí ovládat gramatiku, orientovat se v textu (překládat do češtiny i z češtiny) a porozumět mluvenému slovu.

Déle si musíte osvojit základní reálie, které Vám v průběhu celého studia uvede Váš vyučující.

3.4 Základy společenských věd

Žáci denní formy vzdělávání mají předmět základy společenských věd po celou dobu studia. Vás v průběhu studia čekají pouze čtyři zkoušky – dvě ve třetím a dvě ve čtvrtém ročníku. Proto uvádím pouze tematické celky (i když v logické následnosti) bez jejich začlenění do jednotlivých ročníků a zkoušek. Konkrétní rozdělení Vám podle svých představ provede vyučující na začátku každého pololetí!

Tematické celky:

- **Psychologie** (dějiny, pojem, předmět; neurofilosofie; psychologické obory a směry, experimentální psychologie, behaviorismus, hlubinná psychologie)
- Vnímání (počítky, práh, barvy, tvar, ..., halucinace, iluze, fantazie)
- Paměť, pozornost, učení, myšlení, řeč
- Inteligence, schopnosti, pudy, motivace
- Emoce; Vůle a charakter; Temperament
- Teorie osobnosti; Konflikt, Základy psychohygieny
- Agrese, stres
- Schizofrenie, deprese, mánie

- Vývojová psychologie
- **Sociologie** (předmět, metody, struktura, masová kultura, masmedia, životní prostředí)
- Socializace (sociální role a pozice, klasifikace davu, sociální skupiny, manželství a rodina a jejich poruchy)
- Životní cyklus (normy a deviantní chování)
- **Politologie** (předmět a metody), významné postavy politického myšlení, základní ideové směry
- Stát (hlavní znaky, formy a druhy); Volební systém
- **Právo** (základní pojmy, právní řád a vztahy, ústavní právo, ústava ČR a další důležité dokumenty)
- Základní smlouvy
- Rodinné právo, Trestní právo
- **Základy ekonomiky** (druhy firem, struktura trhu, burzy, rozpočet, daňová soustava)
- **Mezinárodní spolupráce** (EU, NATO, OSN,...)
- **Filosofie** (disciplíny, formální logika, logické zákony, definice)
- Obecná metafyzika
- Předsokratovské období, Sofisté, Sokrates, Platón, Aristoteles, Aurelius Augustinus, Tomáš Akvinský
- Řeholní řády a středověké univerzity
- Humanismus a renesance; Racionalismus; Empirismus; Senzualismus
Kriticizmus; Materialismus; Pozitivismus, Pragmatismus

3.5 Dějepis

Dějepis patří mezi předměty, které Vás budou zajímat každý školní rok. Celkem musíte tedy vykonat osm dílčích zkoušek.

Studenti většinou nemají problémy s učivem. Problémy mohou nastat při práci s historickými zdroji a prameny, s mapami a vyhledáváním informací. Proto se opora zabývá nejproblematictějšími pasážemi studia.

Tématické celky:

1. ročník, 1. pololetí:

úvod do studia dějepisu; pravěk; starověký přední východ; starověký Egypt; starověké Řecko.

1. ročník, 2. pololetí:

starověký Řím; raný středověk.

2. ročník, 1. pololetí:

vrcholný středověk (Křížové výpravy; Český stát; Francie a Anglie; Svatá říše římská; ...); pozdní středověk (Stoletá válka; Turkové; Itálie a Německo; Lucemburkové na českém trůnu; Husitství; ...)

2. ročník, 2. pololetí:

počátky novověku (renesance a humanismus; Habsburkové v Evropě; Třicetiletá válka; Anglie a Francie; ...); století osvícenského absolutismu.

3. ročník, 1. pololetí:

Velká francouzská revoluce a napoleonské období (České země v době národního obrození; Klasicismus; ...); revoluce 1948-1949 a porevoluční Evropa; imperiální doba.

3. ročník, 2. pololetí:

první světová válka; Evropa mezi dvěma světovými válkami; Druhá světová válka.

4. ročník, 1. pololetí:

Evropa a svět po roce 1945 (Studená válka; ČSR; Izrael; NATO a VS; Třetí svět a dekolonizace; ...).

4. ročník, 2. pololetí:

od totality k obnově demokracie v Československu (krize sovětského bloku; zhroucení totalitních systémů ve východní Evropě; ...); mezi minulostí a dneškem.

Opora pro distanční formu vzdělávání:

Autor: Mgr. Pavel Měrka

Název: ***Vybrané kapitoly z dějepisu***

Anotace: „Studijní text je určen studentům dějepisu prvního až čtvrtého ročníku gymnázia v rámci distančního vzdělávání. Smyslem této studijní opory není pouhá prezentace encyklopedicky řazených dat, neboť elementární faktografii nalezne student v jakékoliv učebnici dějepisu pro střední školy. Autor se snaží čerpat ze svých zkušeností s výukou dějepisu a vést studenta k chápání historických jevů v souvislostech, k samostatné orientaci v historickém prostoru a čase a v neposlední řadě i k samostatnému úsudku a interpretaci literatury a pramenů. Studijní opora se tedy snaží studenta vybavit klíčovými kompetencemi: schopností kritického myšlení, samostatného řešení problémů, porozumění textu i obrazovým materiálům.“

Opora je ke stažení na webových stránkách gymnázia www.gym669ova.cz.

3.6 Zeměpis

Zeměpis je dvouletý předmět. Žáci denní formy studia ho navštěvují v prvním a druhém ročníku, kdežto Vás čeká v posledních dvou letech. Výraznější rozdíly ale v obsahu nejsou.

Tématické celky:

3. ročník, 1. pololetí:

úvod do geografie; Země jako vesmírné těleso; Sluneční soustava a okolní vesmír; zeměpisné souřadnice; pohyby Země; slapové jevy; mapy; atmosféra.

3. ročník, 2. pololetí:

hydrosféra; litosféra; pedosféra; biosféra; obyvatelstvo; hospodářství.

4. ročník, 1. pololetí:

úvod do regionální geografie; Evropa; SNS; Asie.

4. ročník, 2. pololetí:

Afrika; Severní Amerika; Latinská Amerika; Austrálie; Oceánie; Česká republika.

3.7 Matematika

Matematika je podle výsledků studia studentů distanční formy vzdělávání nejnáročnější disciplínou. Studenti s ní mívají značné problémy. Matematika je obsahově velmi bohatá a k jejímu úspěšnému zvládnutí je třeba nejen prostudovat potřebnou teorii, ale hlavně propočítat doslova stovky příkladů.

Průvodce

Studenti se matematiky často bojí a mají v ní špatné výsledky, i když ostatní předměty zvládají bez problémů. Rozdíl je způsoben tím, že pouhé přečtení učebnice a zapamatování si několika pouček nestačí. Proto přistupujte k matematice aktivně a propočítejte si maximum možných příkladů! V obchodech je velké množství sbírek...

Pro studenty matematiky připravili RNDr. Eva Davidová a RNDr. Michal Vavroš, Ph.D. čtyři opory, které se věnují především prvním ročníkům studia.

Tematické celky pro denní i distanční formu studia jsou v matematice identické (včetně jejich řazení).

Tematické celky:

1. ročník, 1. pololetí:

přehled algebraických technik; číselné obory; množiny, intervaly; výroková logika; elementární teorie čísel; základní typy důkazů; algebraické výrazy.

1. ročník, 2. pololetí:

planimetrie 1; obvody a obsahy rovinných útvarů; konstrukční úlohy; lineární a kvadratické rovnice a nerovnice.

2. ročník, 1. pololetí:

planimetrie 2; funkce a jejich vlastnosti; mocninné funkce s celočíselným exponentem; mocniny s racionálním exponentem.

2. ročník, 2. pololetí:

goniometrie; trigonometrie; exponenciální a logaritmické rovnice; stereometrie - úvod.

3. ročník, 1. pololetí:

stereometrie; komplexní čísla; řešení rovnic v oboru komplexních čísel; matematická indukce; kombinatorika.

3. ročník, 2. pololetí:

pravděpodobnost; statistika; vektorová algebra; analytická geometrie lineárních útvarů.

4. ročník, 1. pololetí:

analytická geometrie kvadratických útvarů; posloupnosti a řady reálných čísel; aritmetická a geometrická posloupnost; limita posloupnosti; diferenciální počet.

4. ročník, 2. pololetí:

integrální počet; derivace funkce; průběh funkce; primitivní funkce; určitý integrál.

Opory pro distanční formu vzdělávání:

Autor: RNDr. Eva Davidová

Název: ***Řešení planimetrických konstrukčních úloh***

Anotace: „Studijní opora distančního vzdělávání je určena studentům 1. ročníku čtyřletého gymnázia. Uživatel si s její pomocí může připomenout všechny základní planimetrické pojmy, konstrukce i poznatky probírané

v planimetrii na ZŠ. Nalezne je v úvodu každé kapitoly, přičemž klíčové pojmy jsou sestaveny do přehledných seznamů s důrazem na jejich přesné a názorné vymezení.

Na tyto základní znalosti a dovednosti navazují další konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků a kružnic. Principem většiny těchto konstrukcí je užití množin bodů roviny majících jisté předem dané vlastnosti. Uživatel si může nejprve prostudovat řešené příklady a pak si látku vyzkoušet na zadaných úlohách. Stručný postup řešení lze pak vyhledat pomocí hypertextového odkazu.

U všech úloh je kladen důraz na rozpoznání volného a vázaného zadání, dále pak na vymezení množin bodů daných vlastností, které se užívají při konkrétní konstrukci. Závěrečná doporučení obsažená v poslední kapitole poskytnou zájemcům další podněty a odkazy na zajímavé úlohy.“

Opora je ke stažení na webových stránkách gymnázia www.gym669ova.cz.

Autor: RNDr. Eva Davidová

Název: **Řešení planimetrických úloh – konstrukční a početní úlohy**

Anotace: „Studijní opora je určena studentům 1. ročníku čtyřletého gymnázia. Navazuje na předchozí studijní oporu – Řešení planimetrických konstrukčních úloh - a proto již v ní nejsou specifikovány základní pojmy. Naopak se zde uživatel seznámí s dalšími konstrukcemi rovinných útvarů, založenými jednak na výpočtech velikostí úhlů, případně délek potřebných ke konstrukci a jednak s konstrukcemi využívajícími vlastnosti shodných a podobných zobrazení.

Shodným a podobným zobrazením a jejich využitím nejen ke konstrukcím, ale i k výpočtům, je věnována samostatná kapitola.

Samostatná kapitola je věnována též výpočtům obvodů a obsahů rovinných útvarů.

V závěru následují odkazy na další zajímavá planimetrická témata a úlohy přesahující rámec středoškolské geometrie.“

Opora je ke stažení na webových stránkách gymnázia www.gym669ova.cz.

Autor: RNDr. Michal Vavroš, Ph.D.

Název: ***Základní pravidla výpočtu matematických úloh. Algebraické úlohy***

Anotace: „Studijní text je určen studentům matematiky prvního ročníku gymnázia v rámci distančního studia. Publikace je členěna do tří kapitol a je zaměřena na úvodní partie matematiky z oblasti číselných oborů, algebraických výrazů a jejich úprav.

V první kapitole jsou uvedeny základní pojmy z oblasti množin a operací s nimi, číselných oborů, významu pojmu interval a jeho využití při zápisu řešení matematických úloh. Druhá kapitola se zabývá mnohočleny a základními operacemi s nimi jako je sčítání, odčítání, násobení, dělení a umocňování. Jsou zde rovněž zmíněna pravidla pro rozklad výrazu na součin. Poslední kapitola se věnuje úpravám algebraických výrazů včetně stanovení definičního oboru výrazu. Každá kapitola obsahuje řešené úlohy, cvičení s návodem a korespondenční úlohy.“

Opora je ke stažení na webových stránkách gymnázia www.gym669ova.cz.

Autor: RNDr. Michal Vavroš, Ph.D.

Název: ***Základní pravidla výpočtu matematických úloh. Rovnice a nerovnice.***

Anotace: „Studijní text je určený studentům matematiky prvního ročníku gymnázia v rámci distančního studia. Publikace je členěna do tří kapitol a je zaměřena na úvodní partie matematiky z oblasti rovnic, nerovnic a jejich soustav.

V první kapitole jsou uvedeny základní pojmy z oblasti rovnic a ekvivalentních úprav rovnic. Je zdůrazněn definiční obor při řešení rovnic. Druhá kapitola se zabývá nerovnicemi a jejich úpravami. Poslední kapitola se věnuje řešení soustav rovnic a nerovnic, je zde uvedeno několik metod jejich řešení. Každá kapitola obsahuje řešené úlohy, cvičení s návodem a korespondenční úlohy.“

Opora je ke stažení na webových stránkách gymnázia www.gym669ova.cz.

3.8 Fyzika

Fyzika patří spolu s matematikou k předmětům, se kterými mají distanční studenti největší problémy. Je to dáno podobnou strukturou obou disciplín i opětovnou potřebou praktických výpočtů. I zde platí, že u zkoušky je třeba nejen znát teoretické poznatky, ale předvést i výpočty úloh.

Pro studenty distanční formy vzdělávání jsem připravil oporu, která je vhodná pro celé čtyři roky jako doplňující studijní text (viz níže).

Průvodce

„Fyziku nikdy nepochopím a stejně ji nebudu nikdy potřebovat!“ slyším velmi často od svých žáků, kteří většinou jen nechtějí. Pokud i Vy nebudete chtít fyziku pochopit, můžete se řídit stejným pravidlem. Já ale vím, že fyziku na středoškolské úrovni je schopný pochopit každý (když bude jen trochu chtít) a potřebovat ji bude stoprocentně také. Nebo snad doma nesvítíte, nemáte ledničku a televizi, nemáte topení ani nepoužíváte mobilní telefon?

Tematické celky pro denní i distanční formu studia jsou ve fyzice identické (včetně jejich řazení).

Tematické celky:

1. ročník, 1. pololetí:

úvod (jednotky SI, veličiny, obsah studia fyziky); základy kinematiky; dynamika.

1. ročník, 2. pololetí:

práce, výkon, účinnost, energie; gravitační pole; mechanika tuhého tělesa; mechanika kapalin a plynů.

2. ročník, 1. pololetí:

molekulová fyzika a termodynamika; vnitřní energie, práce, teplo; struktura a vlastnosti plynů. Práce plynu, kruhový děj s ideálním plynem; struktura a vlastnosti pevných látek.

2. ročník, 2. pololetí:

struktura a vlastnosti kapalin; změny skupenství látek; mechanické kmitání a vlnění.

3. ročník, 1. pololetí:

elektrické pole, el. proud v látkách; Vznik elektrického proudu; elektrický proud v kovech; elektrický proud v polovodičích; elektrický proud v elektrolytech; elektrický proud v plynech a vakuu.

3. ročník, 2. pololetí:

stacionární magnetické pole; nestacionární magnetické pole; střídavý proud; elektromagnetické kmitání a vlnění.

4. ročník, 1. pololetí:

světlo a záření; geometrická optika; čočky; vlnové vlastnosti světla; základy speciální teorie relativity.

4. ročník, 2. pololetí:

úvod do kvantové fyziky; úvod do atomové a jaderné fyziky; jaderné procesy; astrofyzika; fyzikální obraz světa.

Opora pro distanční formu vzdělávání:

Autor: Mgr. Antonín Balnar, PhD.

Název: ***Řešení fyzikálních úloh***

Anotace: „Studijní opora distančního vzdělávání je určena studentům všech ročníků čtyřletého gymnázia. V opoře jsou vysvětleny základní postupy a principy řešení fyzikálních úloh, se kterými mají studenti a žáci značné problémy. Především jsou předvedeny rozdíly mezi řešením matematické a fyzikální úlohy.

Modelové příklady jsou vybrány téměř ze všech fyzikálních disciplín. Uživatelé se seznámí s řešením fyzikálních úloh pomocí kvadratických rovnic, soustav rovnic a nerovnic, logaritmů, s převody jednotek soustavy SI atd. V textu jsou příklady podrobně vysvětleny a okomentovány, aby čtenář věděl, kde jsou největší úskalí při řešení.“

Opora je ke stažení na webových stránkách gymnázia www.gym669ova.cz.

3.9 Chemie

Chemie je v denní formě vzdělávání zařazena do učebního plánu ve všech čtyřech ročnících. Pro studenty distanční formy je ale dělena pouze na šest zkoušek. To znamená, že studium chemie pro Vás trvá od druhého do čtvrtého ročníku. Proto stejně jako u předmětu *základy společenských věd* uvádím pouze tematické celky. Jejich konkrétní rozdělení do školních roků Vám sdělí učitel chemie.

Tematické celky:

- Úvod do studia chemie
- Složení a struktura chemických látek
- Chemická vazba
- Kvalitativní a kvantitativní stránka chemických reakcí
- Základy anorganické chemie
- Vlastnosti p-prvků a jejich sloučenin
- Vlastnosti s-prvků a jejich sloučenin
- Vlastnosti d- a f-prvků
- Základy organické chemie
- Uhlovodíky
- Aromatické uhlovodíky
- Deriváty uhlovodíků
- Kyslíkaté deriváty uhlovodíků
- Heterocyklické sloučeniny
- Chemie přírodních látek
- Syntetické makromolekulární látky
- Základy biochemie
- Chemie a životní prostředí

Opory pro distanční formu vzdělávání:

Autor: Mgr. Tomáš Krchňák, Mgr. Jaroslav Verlík, Mgr. Pavel Czernek

Název: ***Názvosloví a základní chemické reakce v organické chemii***

Anotace: „Opora je primárně určena studentům distančního studia chemie gymnázií a středních odborných škol. Poznatky v ní uvedené by měly přispět ke

snadnějšímu pochopení tvorby vzorců organických sloučenin, k jejich systematickému pojmenování; v kapitole základní chemické reakce v organické chemii se studenti budou moci seznámit s principy organických reakcí.“

Opora je ke stažení na webových stránkách gymnázia www.gym669ova.cz.

Autor: Mgr. Pavel Czernek, Mgr. Jaroslav Verlík

Název: **Chemické názvosloví a základní chemické výpočty**

Anotace: „Opora je primárně určena studentům distančního studia chemie gymnázií a středních odborných škol. Opora je rozdělena na dvě části: v první se studenti seznamují se základními pravidly chemického názvosloví a ve druhé jsou vysvětleny chemické výpočty.“

Opora je ke stažení na webových stránkách gymnázia www.gym669ova.cz.

3.10 Biologie

Biologie je stejně jako chemie pro žáky denní formy předmět čtyřletý, ale pro studenty distanční formy je biologie předmět jen tříletý. I biologie je zařazena ve Vašem učebním plánu od druhého ročníku. Proto stejně jako u předmětů *základy společenských věd* a *chemie* uvádím pouze tematické celky. Jejich konkrétní rozdělení do školních roků Vám sdělí učitel biologie.

Tematické celky:

- Život a jeho poznávání
- Prokaryotní organismy
- Viry
- Eukaryotní organismy
- Stavba a funkce rostlinných orgánů
- Systém a evoluce hub
- Krytosemenné rostliny
- Vznik a vývoj živých soustav
- Biologie člověka
- Obecné vlastnosti organismů
- Systém a evoluce živočichů
- Chování živočichů
- Základní děje na buněčné úrovni
- Buňečná biologie
- Dědičnost
- Ekologie
- Význam biologických disciplín pro lidstvo

3.11 Informatika a výpočetní technika

Studenti informatiky a výpočetní techniky musí v rámci zkoušek prokázat dostatečné znalosti praktického využití počítačů na uživatelské úrovni. Přitom musí vycházet z obecně platných pravidel práce s počítači a moderními technologiemi.

Praktické dovednosti: OS Windows; internet; textový editor Word; tabulkový editor Excel; grafické editory; komprimační programy; Power Point; zpracování informací z internetu; multimedia; databáze.

Teoretické znalosti: počítačové viry; elektronická pošta; záznamová zařízení; technické vybavení počítače; počítačové sítě; ochrana informací.

Opora pro distanční formu vzdělávání:

Autor: Mgr. Libor Klubal

Název: ***Formální úprava textu***

Anotace: „Opora se zabývá základními pravidly formálního popisu textu v jeho elektronické podobě. V opoře se také krátce seznámíte s historií psaného a tištěného textu. První část opory je věnována základům typografie a pravidlům psaní zvláštních znaků v textu, jako jsou interpunkční znaménka, závorky, pomlčky a spojovníky, atp. Druhá část opory je věnována výuce pracovních postupů při formátování elektronického textu, a to jak pomocí rychlého formátování, tak pomocí technologie stylů.“

Opora je vhodná i pro studium českého jazyka a pro další předměty. Informace v ní obsažené jsou obecně platné při přípravě jakéhokoliv elektronického textu.

Opora je ke stažení na webových stránkách gymnázia www.gym669ova.cz.

4 Logistika, Marketing a management

Distanční forma vzdělávání je zcela rovnoprávná s formou denní a její absolventi získají stejné vzdělání. Gymnázium má ale s přípravou a organizací distančního vzdělávání zcela odlišné problémy a jiné jsou i náklady, než u „běžných“ studentů.

V minulých letech jsme museli na Wichterlově gymnáziu, Ostrava-Poruba část potenciálních studentů odmítat, protože byla naplněna kapacita. Ta je v současnosti (rok 2006) 20 studentů (tj. průměrně 5 v každém ročníku). Rádi bychom kapacitu celkově navýšili na cca 60 - 70 studentů, což by vyžadovalo úzkou spolupráci se zřizovatelem (Krajský úřad Moravskoslezského kraje) především při propagaci projektu. Distanční studium na našem gymnáziu by se v budoucnosti mělo, zcela v souladu se střednědobými i dlouhodobými plány Moravskoslezského kraje i gymnázia, stát vhodnou alternativou doplnění středoškolského vzdělání při zaměstnání.

Po finanční stránce by to pro vyšší úroveň studia znamenalo proškolení dostatečného počtu pedagogů a každoročně doškolovat několik nových pedagogů.

Další náklady jsou spojeny s pořízením elektronického systému a se zakoupením výkonného HW (celkem 50 000 – 100 000 Kč).

Literatura

[1] *Zákon číslo 561/2004 Sb. ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění zákonů č. 383/2005 Sb. a č. 161/2006 Sb., Parlament České republiky : 2004.*

[2] *Vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy číslo 672/2004 o ukončování studia na základních, středních a vyšších odborných školách. MŠMT : 2004.*

Závěr

Absolvovat gymnázium distanční formou vzdělávání je velmi náročné. Studenti jsou dospělí lidé, studují často při zaměstnání a mají vlastní rodiny, o které se musí starat. Proto se i jim snažíme vytvořit takové podmínky, aby jejich studium bylo maximálně efektivní a přínosné. Opora vychází ze základních legislativních předpisů a vysvětluje i vlastní vnitřní předpisy Wichterlova gymnázia. Doufám, že k tomu napomůže i tato opora. Používejte ji často, nejen na začátku dlouhých čtyř let, po které budete vykonávat zkoušky a konzultovat problémy.

Všechny opory jsme vytvořili v rámci dvou projektů Státní informační politiky ve vzdělávání SIPVZ v letech 2005 a 2006.

Přeji Vám hodně úspěchů ve studiu i v osobním a profesním životě.

Autor

Poznámky

Průvodce distančním studiem

Mgr. Antonín Balnar, PhD.

Ostrava 2006

Název	Průvodce distančním studiem
Editor	Mgr. Antonín Balnar, PhD.
Vydavatel	Gymnázium, Ostrava – Poruba, Čs. exilu 669
Rozsah	46 stran
Vydání	první, 2006
Tisk	Wichterlovo gymnázium, Ostrava – Poruba, příspěvková organizace
Doporučená cena	zdarma ; vytvořeno v rámci projektu SIPVZ 2006

Publikace je majetkem Wichterlova gymnázia, Ostrava – Poruba, příspěvkové organizace. Jakékoliv její šíření, kopírování a komerční využití bez souhlasu gymnázia a autora je nezákonné.

ISBN 80-903647-8-0